

CT-skanning af *hjertet kan vise* tegn på knogleskørhed

Ny undersøgelse viser, at en rutinemæssig CT-skanning af hjertet også kan bruges til at opspore knogleskørhed og forudsige risikoen for knoglebrud.

· Af Lone Drejet

Et stigende antal danskere henvises hvert år til rutinemæssig CT-skanning af hjertet som led i udredning for hjertekarsygdom. De henvises på grund af symptomer og risikofaktorer, som i mange tilfælde er sammenfaldende med risikofaktorer for knogleskørhed; for eksempel rygning, en relativt høj gennemsnitsalder og mangel på regelmæssig motion.

På billeder fra CT-skanning af hjertet kan man se fire-fem ryghvirvler, som man har mulighed for at måle knoglemineralindhold på. Derfor er det oplagt at benytte CT-skanningen til samtidig at screene de pågældende patienter for tegn på knogleskørhed.

Det bekræfter en ny undersøgelse gennemført af forskere fra

Aarhus Universitet, Aarhus Universitetshospital, Regionshospitalet Silkeborg og Hjerteforskningsklinikken i Herning.

I undersøgelsen indgik 1.487 patienter mellem 40 og 80 år, som var henvist til CT-skanning af hjertet. Da forskerne granskede billederne af de bagvedliggende ryghvirvler, viste det sig, at hele 12 % – svarende til 179 patienter – havde et meget lavt knoglemineralindhold i ryghvirvlerne. Over de tre år, undersøgelsen varede, blev 31 ramt af et knoglebrud relateret til knogleskørhed.

I dag udredes patienter for knogleskørhed ved en såkaldt DXA-skanning, men langt fra alle patienter henvises til undersøgelsen trods relevant indikation. Kun hver fjerde af disse 12 % havde tidligere fået lavet en specifik

DXA-skanning af deres knogler. Og kun de færreste tog særlige hensyn til deres knogler: 8 ud af 10 i denne gruppe tog således hverken tilskud af kalk eller D-vitamin, og 9 ud af 10 var ikke i specifik medicinsk behandling mod knogleskørhed.

”Resultatet viser, at der i CT-skanningerne ligger et stort potentiale i forhold til opsporing af knogleskørhed. Op mod 500.000 danskere har knogleskørhed uden at vide det. De lever dermed med en uerkendt øget risiko for potentielt invaliderende knoglebrud, som vel at mærke vil kunne undgås, hvis der sættes ind med behandling i tide. En del af disse mange mennesker vil vi kunne få fat i og hjælpe, hvis vi automatisk screener for knogleskørhed i forbindelse med CT-skanninger

"Resultatet viser, at der i CT-skanningerne ligger et stort potentiale i forhold til opsporing af knogleskørhed," siger reservelæge og ph.d.-studerende Josephine Therkildsen.

” Den nye viden kan gøre det nemmere at blive undersøgt for tegn på knogleskørhed

af hjertet,” siger en af forskerne bag undersøgelsen, reservelæge og ph.d.-studerende Josephine Therkildsen fra Aarhus Universitetshospital.

Osteoporoseforeningens landsformand, Ulla Knappe, ser med stor optimisme på de lovende resultater af undersøgelsen:

”Det er en rigtig god nyhed, hvis man med CT-skanning kan slå to fluer med et smæk og dermed finde frem til og hjælpe flere af de alt for mange, der ikke ved, at de har knogleskørhed. Det vil ikke alene kunne sikre patienterne en bedre livskvalitet på længere sigt, det vil også være til stor gavn for samfundsekonomien,” siger hun.

Nemmere for patienterne

Trods de lovende resultater af undersøgelsen kommer der til

at gå et stykke tid, før CT-skanninger som selvstændig metode kan bruges til diagnosticering af knogleskørhed. For det første skal der indsamles yderligere evidens for metoden, for det andet kræver den, at der udvikles

” Det er en rigtig god nyhed, hvis man med CT-skanning kan slå to fluer med et smæk

nye diagnostiske kriterier.

Resultaterne fra en CT-skanning kan nemlig ikke sammenlignes direkte med en DXA-skanning. CT-skanningen er en tredimensionel undersøgelse, der måler indholdet af knoglemineral i milligram pr. kubikcentimeter. DXA-skanningen måler det absolute mineralindhold i en knog-

le i gram pr. kvadratcentimeter ud fra en todimensionel billedmetode. Derfor er der behov for udvikling af en helt ny skala, hvis CT-skanninger af hjertet sideløbende skal kunne bruges diagnostisk i forhold til knogleskørhed.

”Indtil videre er man nødt til at henvise patienter til DXA-skanning for at diagnosticere knogleskørhed. Men på længere sigt er det oplagt at forestille sig, at den nye viden kan gøre det nemmere for patienter at blive undersøgt for tidlige tegn på knogleskørhed uden at skulle igennem nye undersøgelser,” fastslår Josephine Therkildsen.